

O Márii podľa Božieho slova

A keď sa naplnilo osem dní, aby bolo obrezané dieťaťko, nazvali jeho meno Ježiš, ktorým bolo nazvané od anjela, prv ako sa bolo počalo v živote. A keď sa naplnili dni jej očisťovania podľa zákona Mojžišovho, doniesli ho hore do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ako je napísané v zákone Pánovom, že všetko mužského pohlavia, čo otvára život, bude sa volať svätým Pánovi, a aby dali obeť podľa toho, čo je povedané v zákone Pánovom: dvoje hrdličiek alebo dve holúbätá (Lukáš 2:21-24).

Zástupy ľudí v našej krajine a po celom svete sú presvedčené, že uctievanie panny Márie a modlenie sa k nej je neoddeliteľnou a dôležitou súčasťou kresťanstva. Milióny sa k Márii modlia, prosia ju o ochranu, o príhovor, orodovanie, o uzdravenie, o vedenie, čakajú od nej

nadprirodzené odpovede na svoje modlitby, ako keby mohla konať v takej moci, akoby mala božské atribúty. Takéto presvedčenie a viera pramenia z katolíckej tradície a oficiálneho učenia katolíckej cirkvi.

Katolícka dogmatika učí o Márii, že bola bezhriešna: „Ona bola prvá a jedinečným spôsobom požehnaná víťazstvom nad hriechom, ktoré vydobyl Kristus: bola uchránená od akejkoľvek poškvyny prvotného hriechu²⁹² a počas celého svojho pozemského života sa s pomocou osobitnej Božej milosti nedopustila nijakého hriechu²⁹³ (zvýraznenie textu v tomto a ďalších odsekoch je od autora článku).“ (KKCA, odsek 411).

V tejto „brilantnej“ formulácii je na Máriu vzťahnuté Kristovo vykupiteľské a očisťujúce dielo retrospektívnym spôsobom, tak jedinečne ako na žiadneho iného človeka: „V priebehu storočí si Cirkev uvedomila, že Mária, plná Božej milosti, už bola vykúpená od svojho počatia. Toto vyznáva dogma o Nepoškvrenom Počatí, vyhlásená v roku 1854 od Pápeža Pia IX: „Blahoslavená Panna Mária bola už od prvého okamihu svojho počatia milosťou a osobitným zaľúbením Všemohúceho Boha vzhľadom na zásluhy Ježiša Krista, Vykupiteľa ľudského pokolenia, ochránená ako nedotknutá od akejkoľvek poškvyny prvotného hriechu.““ (KKC, odsek 491). Katechizmus tvrdí (odsek 492), že „Mária bola vykúpená vznešenejším spôsobom“ a že bola „celá Svätá“ a „oslobodená od akejkoľvek škvrny hriechu, sľaby nové stvorenie, dielo Ducha Svätého“ (odsek 493).

Prečo katolícka cirkev zaviedla učenie o bezhriešnosti Márie? Týmto spôsobom urobila z Márie zvláštnym spôsobom spoluvykupiteľku a spoluspasiteľku, prostredníčku spasenia: „A tak Mária, súhlasiac so slovom Božím, stala sa Matkou Ježišovou. Nehatená nijakým hriechom, z celého srdca prijala spasiteľnú vôľu Božiu a celkom sa zasvätila ako služobnica Pánova osobe a dielu

svojho Syna. Pod Jeho vedením a spolu s Ním sa z milosti všemohúceho Boha dala do služieb tajomstva vykúpenia" (KKC, odsek 494), „poslušnosťou sa stala príčinou spasenia pre seba samu a pre celé ľudské pokolenie“ – z tohto dôvodu je nazývaná „Matkou žijúcich“ (KKC, odsek 494) a je o nej vyrieknuté: „Skrze Evu smrť, skrze Máriu život“ (odsek 494). Márii je ďalej pripísané aj to, že spolupracovala na zrodení znovuzrodených: „Ona je skutočne aj Matkou údov (Kristových), pretože s láskou spolupracovala na zrodení veriacich v Cirkvi“ (odsek 963). Preto je nazvaná aj „Matkou Cirkvi“ (odsek 963). Takto sa Márii začína dostávať takej miery uctievania, ktorá patrí len Bohu a Pánu Ježišovi Kristovi. Dôvodom je to, že vďaka dogme o bezhriešnosti jej môžu byť prisúdené úlohy a tituly spoluvykupiteľky a spoluspasiteľky a postavenie tej, ktorá spolusprostredkovala spasenie všetkým ľuďom (pozri aj KKC, odsek 969). Tu spočíva koreň božského uctievania Márie (pozri aj KKC, odsek 969).

Vďaka prijatiu dogmy o Máriinej bezhriešnosti mohla katolícka dogmatika zaviesť ďalšiu dogmu – že Mária bola vzatá na nebo: „Konečne Nepoškvrnená Panna, uchovaná od akejkoľvek škvrny dedičnej viny, po ukončení tohto pozemského života bola s telom i dušou vzatá do nebeskej slávy a Pán ju povýšil za kráľovnú vesmíru, aby sa tak stala ešte podobnejšou svojmu Synovi, Pánovi pánov a víťazovi nad smrťou. Nanebovzatie Panny Márie

znamená osobitnú účasť na vzkriesení jej Syna ako aj predzvesť vzkriesenia ostatných kresťanov“ (odsek 996). Mária je označená za kráľovnú vesmíru. Týmto titulom a jej údajným nanebovzatím je ešte viac posilnené božské uctievanie Márie.

„Pri svojom pôrode si si uchovala panenstvo, pri svojom usnutí si neopustila svet, Božia Matka; pripojila si sa k prameňu života, ty, ktorá si počala živého Boha a svojimi modlitbami oslobodíš naše duše od smrti“ (KKC, odsek 966). „Ale jej úloha v Cirkvi a vo vzťahu k celému ľudstvu siaha ešte ďalej. Na Spasiteľovom diele spolupracovala celkom mimoriadnym spôsobom, ... , aby tak obnovila nadprirodzený život duší. Práve preto je v poriadku milosti našou Matkou“ (odsek 968). Mária síce počala Ježiša, ktorý je v plnosti aj Boh a aj človek, avšak ona dala pôvod iba jeho človečenstvu, nedala pôvod jeho Božstvu. Ani Syn, ani Otec nemajú svoje bytie odvodené od ženy, Márie – ich bytie je večné. Mária preto nie je Matka Božia (Bohorodička),

ako ju tituluje katolícka cirkev. Písmo je v tomto veľmi presné: Mária je matka nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista, Syna Najvyššieho, Syna Božieho (Lukáš 1:30-35+43, Matúš 1:21). Titul Matka Božia opäť posúva (vedie) veriacich k zbožňovaniu a uctievaniu Márie.

Mária má byť podľa katolíckej vierouky uctievaná nasledovne: „Úcta Cirkvi k Svätej Panne je vnútorne spätá s kresťanskou nábožnosťou. Svätej Panne sa v Cirkvi právom preukazuje osobitná úcta. Ved' už od najstarších čias sa Panna Mária uctieva ako "Božia Matka"; pod jej ochranu sa veriaci utiekajú vo všetkých nebezpečenstvách a potrebách... Tento kult... hoci má absolútne jedinečný ráz... podstatne sa líši od klaňania sa, ktoré sa preukazuje výlučne Vtelenému Slovu, Otcovi a Duchu Svätému, ale ho značne napomáha; jeho výrazom sú liturgické sviatky, zasvätené Božej Matke, i mariánska modlitba, akou je svätý ruženec, ktorý predstavuje celé evanjelium v skratke“ (KKC, odsek 971).

Svedectvo Božieho slova – svedectvo dvoch hrdličiek

Keď Mária, pobožná žena z Izraela, ktorá dostala tú milosť, že sa mala stať matkou Pána Ježiša Krista, počala nadprirodzene ako panna zo Svätého Ducha, prijala v poslušnosti viery svoju úlohu. Keď sa dieťa narodilo, na ôsmy deň bolo obrezané a dostalo meno Ježiš. Výber mena bol Boží, nariadený skrze anjela menom Gabriel. Obriezka bola podľa ustanovenia Mojžišovho zákona (na ôsmy deň). Keď sa Márii vyplnili dni očisťovania nariadené Mojžišovým zákonom (33 dní, pozri 3. Mojžišova 12:4), urobila s Jozefom všetko tak, ako prikazuje (Mojžišov) zákon: „A keď sa naplnili dni jej očisťovania podľa zákona Mojžišovho, doniesli ho hore do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ako je napísané v zákone Pánovom, že všetko mužského pohlavia, čo otvára život, bude sa volať svätým Pánovi, a aby dali obeť podľa toho, čo je povedané v zákone Pánovom: dvoje hrdličiek alebo dve holúbätá.“ (Lukáš 2:22-24).

Zákon vyžadoval dve veci: 1. predstaviť dieťa (Ježiša) Pánovi (Bohu) a 2. priniesť obeť dvoch hrdličiek. Aká a za čo je obeť týchto dvoch hrdličiek? Nariaďuje ju 3. Mojžišova 12:6-7. Je to zápalná obeť a obeť za hriech. Zápalnou obeťou mal byť ročný baranček. Nemajetní ľudia mohli a mali nahradiť tohto barančeka samcom hrdličky alebo holúbäť (3. Mojžišova 12:8). Tá druhá hrdlička (prípadne holúbä, tiež samec) je obeťou za hriech na pokrytie hriechu rodičky, aby bola čistá od svojho krvotoku (3. Mojžišova 12:7). Mária donesúc obeť za svoj hriech vyznala, že je hriešna a potrebuje očistenie. Do Kristovej obete a do príchodu viery v evanjelium bola aj Mária pod Mojžišovým zákonom – pestúnom (Galatským 3:24-25).

Božie slovo týmto ukazuje dve dôležité veci: 1. Mária, akokoľvek zbožná žena to bola, majúca jedinečnú úlohu porodiť Syna Najvyššieho, bola obyčajnou smrteľníčkou, hriešnicou potrebujúcou očistenie, a tým aj vykúpenie a spásu skrze Ježiša Krista a skrze vieru v evanjelium, 2. nie je možné retrospektívne vzťahovať na ňu Kristovo vykupiteľské dielo a prehlasovať ju za bezhriešnu, dokonca nevinnú v zmysle dedičnej Adamovej viny.

Božie slovo rúca klamlivú, falošnú a zavádzajúcu dogmu o Máriinej bezhriešnosti a následne vyvracia aj všetky od toho odvodené lživé dogmy, ktoré sme opísali vyššie citujúc z katolíckeho katechizmu.

Záver

Katolícka Mária – katolíkmí uctievaná Mária – nie je Máriou podľa Božieho slova, ktorá je matkou Pána Ježiša Krista, ktorá sama bola hriešnou a potrebujúcou spásu skrze vieru v evanjelium, ktorá zosnula a čaká spolu s ostatnými veriacimi na vzkriesenie do večného života, vzkriesenie do nebeského tela. Katolíkmí uctievaná Mária je „Matka Božia“, „Matka Cirkvi“, „Matka našej viery“, „Spoluvykupiteľka“, „Spoluspasiteľka“, „druhá Eva“, „Matka všetkých živých“, „Pani a Matka všetkých národov“, „Kráľovná vesmíru“B.

Takto uctievaná Mária sa aj nadprirodzene zjavuje po celom svete a odovzdáva svojim uctievačom doktrínálne posolstvá a správy. Niektoré z týchto zjavení a posolstiev boli katolíckou cirkvou oficiálne uznanéD (ako Guadeloupe, Fatima, Lurdy), iné sú zatiaľ prijímané len zástupom biskupov, kardinálov a katolíckych veriacich bez oficiálneho schválenia (napríklad Medžugorie). V týchto zjaveniach sa sama zjavujúca sa Mária označuje za „kráľovnú nebies“. Ako kráľovná nebies je bežne katolíkmí aj uctievaná, a takto je aj titulovaná (za kráľovnú nebies vyhlásená) v katolíckej vieroukeE. Pre biblicky veriaceho človeka nie je potom ťažké spoznať bytosť, ktorá sa zjavuje, a spoznať duchovné pôsobenie, ktoré sa za tým skrýva.

Identitu kráľovnej nebies odkrýva sám Boh cez prorocké zjavenie (Jeremiáš 7:18, 44:18-19+25). Kráľovná nebies túži byť uctievaná tak, ako sa vzdáva úcta Bohu. Je to „Kráľovná nebies“, ktorá okráda Pána Ježiša Krista o jeho jedinečné, nezastupiteľné a nedeliteľné postavenie v diele spásy a vykúpenia a posvätenia Cirkvi. Všetko, čo podľa Božieho slova je „Solus Christus“ (Jedine Kristus), je v katolíckej dogmatike Mária plus Kristus alebo Mária plus trojjediný Boh. Nie je ťažké domyslieť si, kto a aké duchovné pôsobenie za tým stojí. Vieme, kto nebol Bohom, ale chcel byť ako Boh a prijímať česť a slávu a uctievanie, ktoré patrí len Bohu („Soli Deo Gloria“ – Jedine Bohu patrí sláva). Je to boh tohto sveta, knieža povetria, ktorému Boh dal do času vládu nad týmto svetom, čo je spôsobené ľudskou vzburou (pádom Adama), až do napravenia všetkého skrze posledného Adama (Pána Ježiša Krista).

Ťažké je však pochopiť, prečo sa mnohí veriaci vyznávajúci vieru v evanjelium ukrižovaného a vzkrieseného Krista ako jediného Prostredníka, ktorí majú uctievať v Duchu a v pravde, zaplietajú do duchovnej jednoty s tými, ktorí uctievali „kráľovnú nebies“. V prorokovi Jeremiášovi sa dočítame, čo na takéto uctievanie hovorí Hospodin.

^A Katechizmus katolíckej cirkvi (KKC), pripravený po Druhom ekumenickom vatikánskom koncile, napísaný Jánom Pavlom II. (<http://www.kristus.bibletop.sk/katechizmus.pdf>)

²⁹² Porov. Pius IX. Ineffabilis Deus: Denz.-Schönm

²⁹³ Porov. Tridentský koncil: Denz.-Schönm. 1573

^B Encyklika pápeža Jána Pavla II. „Redemptoris Mater“ (1987), Encyklika pápeža Františka „Lumen fidei“ ods. 60, Katechizmus katolíckej cirkvi (<http://dkc.kbs.sk/dkc.php?frames=1&in=KKC>)

^C pápež Ján Pavol II. o Márii v encyklike „Redemptoris Mater“ píše, že Mária je Rodička Stvoriteľa a Rodička svojho Boha Stvoriteľa

^D zoznam Mariánskych zjavení schválených katolíckou cirkvou (Kongregáciou pre náuky viery vo Vatikáne), pozri <http://saintjohnwellesley.org/2013/10/faith-matters-marian-apparitions/>

alebo http://www.mycatholicsource.com/mcs/pc/the_Blessed_Virgin/apparitions.htm

^E Encyklika „Ad Caeli Reginam“ pápeža Pia XII. (1954) venovaná prehláseniu Márie za kráľovnú, v ktorej sa okrem iného píše, že „kresťania katolíckej cirkvi už od raných dôb adresujú svoje modlitby a prosby, hymny, chválu a uctievanie Kráľovnej nebies“.